

Het NCE is klaar voor de toekomst

tekst **ELS ARENDS** afbeeldingen **NATIONAAL CENTRUM ERFGOEDOPLEIDINGEN**

Met een subsidie van de minister van OCW kreeg de restauratiebranche in 2018 een geweldige kans om onderwijs te ontwikkelen en te organiseren. De tien nieuwe opleidingen en 246 afgestudeerde studenten in de periode 2018-2021 zijn te danken aan een vruchtbare samenwerking tussen het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen (NCE), branches, bedrijven en opleidingsorganisaties. Wim van der Maas, voorzitter a.i. bij het NCE: “Nu komt het aan op continuïteit. We zitten vol ambitie.”

Resultaten Masterplan 2018-2021

10 nieuwe opleidingen – 18 betrokken brancheorganisaties – 246 studenten

NCE
NATIONAAL CENTRUM
ERFGOEDOPLEIDINGEN

Restauratie Timmeren / Metselen

107

Vakgroep Restauratie |
Vereniging Timmerwerk
Restauratie |
Gebouwschil Nederland

Restauratie Leidcker & Loodgieter

18

Nederlandse Vereniging
van Leidkkes (NVVL) |
GAan in de Bouw

Restauratie Glazenier

8

Ondernemers Vereniging
Glazeniers (OVG)

Professional Restauratie

43

Vakgroep Restauratie |
Federatie Grote Monumenten-
gemeenten | Vereniging van
Architecten Werkzaam in de
Restauratie (VAWR) |
Vereniging van Adviesbureaus
Monumenten (VAM) |
Monumentenwacht NL

Inspecteur Gebouwd Erfgoed

12

Vakgroep Restauratie |
Vereniging van
Architecten Werkzaam
in de Restauratie
(VAWR) | Vereniging
van Adviesbureaus
Monumenten (VAM) |
Monumentenwacht NL

Hovenier Historisch Groen

14

Stichting Kennis-
ontwikkeling Groen
Erfgoed | Gilde van
Tuinbazen |
Erfgoed Hoveniers

Erfgoed Rietdekkers

8

Vakfederatie Rietdekkers |
Rietdekkers Gilde

Restauratie Voegen

12

Vereniging Nederlandse
Voegbedrijven (VNV) |
Vakgroep Restauratie |
Stichting Voeggarant |
Gebouwschil Nederland

Erfgoed Schilderen

24

Onderhoud NL-
Restauratie Schilderen

In de periode 2018-2021 ontwikkelde het NCE 10 nieuwe opleidingen in samenwerking met 18 brancheorganisaties. Inmiddels zijn er weer enkele tientallen nieuwe studenten begonnen aan een opleiding.

Hoe word je vakman of vakvrouw in de erfgoedsector?

NCE
NATIONAAL CENTRUM
ERFGOEDOPLEIDINGEN

Stap 1
Volg een allround opleiding in het vakgebied van jouw keuze bij een ROC
Tip: volg – indien mogelijk – een keuzedeel over restauratie

Stap 2
Doe werkervaring op bij een bedrijf dat geregeld werkt in gebouwd of groen erfgoed en wil investeren in behoud van vakmanschap

Stap 3
Word erfgoed-specialist door het volgen van een NCE-opleiding naast je werk

NCE-docenten hebben uitgebreide praktijkervaring in de erfgoedsector.

NCE branchediploma's en certificaten voldoen aan de scholings-eisen van ERM-certificering.

De NCE-erfgoedopleidingen

- Restauratie
Timmeren / Metselen
- Restauratie
Glazener
- Erfgoed
Rietdekken
- Hovenier
Historisch Groen
- Restauratie
Leidekker & Loodgieter
- Restauratie
Voegen
- Erfgoed
Schilderen
- Inspecteur
Gebouwd Erfgoed
- Professional
Restauratie

Om vakman of -vrouw te worden in de erfgoedsector zijn 3 stappen nodig: een goede allround vakopleiding, werk in de restauratie en een specialistische vervolgopleiding bij het NCE.

“De restauratiesector verdient goed onderwijs. Dat is nodig om de kwaliteit van restauratiewerk hoog te houden en de kwaliteitsketen voor de instandhouding van monumenten te versterken. De samenwerking binnen de branches loopt nu goed. Agnes van Alphen (NCE-coördinator ontwikkeling, red.) en Klaas Boeder (NCE-kwaliteitsbewaker, red.) hebben met onverwoestbaar goed humeur de trajecten in het gareel gehouden. Daar is heel wat power voor nodig geweest. Voor iedere opleiding was er een apart team van projectleider, auteur, klankbordgroep en tekstredactie. Mensen in de erfgoed- en restauratie-

branche zijn een apart slag met veel passie en veel kennis, eigengereid en niet altijd meegaand, dat heeft met elkaar te maken. Dan heb je meer dan alleen rationele overtuigingskracht nodig om de neuzen dezelfde kant op te zetten. In de branches werd breed gevoeld: hier gebeurt iets belangrijks, daar moeten we aan meewerken.”

Onderwijsinfrastructuur voor restauratie

Het NCE heeft een onderwijsinfrastructuur op poten gezet en heeft voor tien vakdisciplines nieuwe opleidingen ontwikkeld die geheel zijn afgestemd op

De eerste lichting studenten Restauratie Voegen ontving in december 2021 het NCE-branchediploma. “Restauratievoegen gaat over veel meer dan een voeg zetten”, zei opleidingscoördinator John van den Heuvel. Daar weten deze restauratievoegers alles van [foto: René van den Burg].

De studenten van de opleiding Restauratie Leidekker & Loodgieter krijgen naast praktijklessen ook een stevige portie theorie. In maart jongstleden ontving de eerste lichte studenten hun diploma.

de behoefte vanuit de markt. Zowel het bedrijfsleven als de overheid onderschrijven het niveau en de kwaliteit van de opleidingen. Zo zijn de uitvoeringsrichtlijnen van Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) in alle lesstof doorgevoerd. De examens zijn gevalideerd door het CBO en het NCE is als opleidingsinstituut gecertificeerd door de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO).

Ontwikkelingen arbeidsmarkt monitoren

Er zijn veel ambities voor de komende jaren, vertelt Van der Maas: “We willen de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt nauwkeurig monitoren om de aansluiting van de opleidingen op de behoefte in de markt goed te houden. De arbeidsmarkt is volop in beweging, dat raakt onze achterbannen. Het NCE wil de veranderingen van nabij volgen om de aansluiting van de opleidingen op de behoefte in de markt goed te houden. We willen snel zicht hebben op ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, nieuwe wetgeving, innovatieve technieken en materialen en natuurlijk de interesses van jongeren om daar op in te spelen. Vergeet niet maatschappelijke kwesties zoals de woningnood. Dit zal onherroepelijk leiden tot aanpassingen in de lesstof.”

Meester-Gezelprijs als katalysator

Het restauratievak is een specialistisch, ambachtelijk vak dat je niet alleen uit de boeken leert. De kennisoverdracht tussen leermeester en leerling is cruciaal. Om dit te ondersteunen heeft het NCE in 2020 de Meester-Gezelprijs uitgereikt, die bedrijven stimuleert het beste uit hun medewerkers te halen en vaklieden enthousiasmeert zichzelf steeds te verbeteren. De ambitie is om de prijs te blijven organiseren.

Open uitnodiging

Van doorslaggevend belang voor het succes van de afgelopen jaren was de financiële steun vanuit het ministerie van OCW, stelt Van der Maas. “Iedere euro van

de subsidie die minister Van Engelshoven beschikbaar heeft gesteld om het Masterplan 2018-2021 uit te voeren, is gestoken in het ontwikkelen en opstarten van de opleidingen. Daarmee is een groot vertrouwen gegroeid tussen NCE en OCW. Nu komt het aan op het borgen van continuïteit door een structurele, financiële ondersteuning van het erfgoedonderwijs. De restauratieberoepen zijn high-end vakdisciplines. Voor ons erfgoed is een goede samenwerking binnen het ministerie tussen de C-poot en de O-poot belangrijk, om ons vakgebied goed tot zijn recht te laten komen. Om daar een goede start mee te maken nodigen we minister Dijkgraaf en staatssecretaris Uslu graag uit om een lesdag van een van de NCE-opleidingen bij te wonen en dit bijzondere onderwijs zelf te ervaren.”

Docent Joop Jansen (links) en Wim van der Maas (midden) reikten onlangs diploma's uit aan de studenten Inspecteur Gebouwd Erfgoed. Voor student Merlin Seutter was het de tweede NCE-opleiding die hij afrondde. Eerder volgde hij de opleiding Professional Restauratie [foto: René van den Burg].

CAMPAGNE

‘TOEKOMST IN ERFGOED’

De restauratieberoepen zijn niet erg bekend bij jongeren en hun ouders. Zonde, want in de restauratiesector liggen mooie loopbaan mogelijkheden. Om de instroom van jongeren te stimuleren voert het NCE online campagne onder de titel ‘Toekomst in erfgoed’. Berichten over het restauratievak op Instagram en Facebook leiden naar een campagnewebsite, waar bezoekers een oriënterende test kunnen doen, vakfilms over tien ambachten kunnen bekijken en informatie over de NCE-opleidingen kunnen bekijken. Dat hebben jongeren en hun ouders massaal gedaan.

Bekijk de campagneresultaten op de website.

Over de auteur:

ELS ARENDS is redacteur digitale communicatie bij het NCE.